

Nazorg en follow up bij darmkanker

Na de operatie voor dikkedarmkanker heeft u regelmatig een controle in het ziekenhuis. De chirurg en casemanager coloncare voeren deze controles samen uit. Als u uit het ziekenhuis wordt ontslagen, krijgt u de afspraken mee voor controle op de polikliniek. In deze folder leest u welke controles er zijn en wanneer deze plaatsvinden.

Controle na de operatie

De eerste week na ontslag belt de casemanager coloncare u op om te vragen hoe het met u gaat.

Ongeveer twee weken na de operatie heeft u een controleafspraak bij de chirurg. In de tussenliggende periode onderzoekt de patholoog het tijdens de operatie verwijderde deel van uw darm, inclusief de tumor en het vetweefsel met lymfeklieren. Vervolgens bespreekt een gespecialiseerd behandelteam de uitslag van het weefselonderzoek en bepaalt welke vervolgbehandeling(en) er nodig zijn. Uw behandelend chirurg maakt deel uit van dit behandelteam.

Tijdens de controleafspraak op de polikliniek vertelt de chirurg u de uitslag van het weefselonderzoek en wordt het verdere behandelvoorstel met u besproken. Soms heeft de chirurg al tijdens de opname de uitslag en het vervolg van de behandeling met u besproken. Tijdens de controleafspraak wordt ook gekeken of de wondjes goed genezen. Verder zal de chirurg informeren naar uw herstel na de operatie.

U kunt ook met de chirurg bespreken wanneer u weer mag werken en/of starten met uw hobby's. Herstellen van een darmoperatie duurt meestal zes tot acht weken. Afhankelijk van hoe u zich voelt, kunt u uw normale werkzaamheden weer oppakken. Mocht u twijfelen dan kunt u dit altijd bespreken met de chirurg of casemanager coloncare.

Deed u voor de operatie zwaar lichamelijk werk? Dan kan het nodig zijn om met uw werkgever te overleggen of u eventueel aangepast werk kunt krijgen.

Het herstel van de operatie kan misschien langer duren dan u verwacht. Dit kan de volgende mogelijke oorzaken hebben:

- U heeft een langere opname gehad door complicaties.
- Er ontstaan lichamelijke gevolgen van de operatie zoals pijnklachten, diarree, obstipatie, verminderde eetlust en/of vermoeidheid.
- De wond is nog niet helemaal genezen.
- U ervaart een zware psychische belasting.

Controle bij de stomaverpleegkundige

Het kan zijn dat u tijdens de operatie een stoma heeft gekregen. Het hebben van een stoma kan veel teweegbrengen. Zeker in de periode direct na de operatie kan dat veel onzekerheid veroorzaken. Maar ook als u weer thuis bent, kunt u vragen hebben of moeilijkheden ervaren. Bijvoorbeeld: onzekerheid over de verzorging van de stoma, of anderen hem zullen zien of ruiken of welke invloed dit heeft op uw seksuele relatie. Over al deze zaken, kunt u praten met de stomaverpleegkundige.

Meestal heeft u de eerste week na ontslag een belafsprak met de stomaverpleegkundige om te bespreken hoe het met u gaat. De eerste poliklinische controle zal drie weken na ontslag uit het ziekenhuis worden gepland in verband met verwijderen van de hechtingen. Afhankelijk van hoe het met u gaat, worden daarna de controles ingepland.

Nacontroles of follow up

Om uw gezondheid goed in de gaten te kunnen houden, blijft u minstens 5 jaar onder controle. Dit wordt ook wel follow up genoemd. Bij deze controles horen onderzoeken. De onderzoeken die worden uitgevoerd richten zich op:

- Opsporen van mogelijke uitzaaiingen in andere organen (op afstand) van de behandelde tumor.
- Controle op mogelijke nieuwe darmpoliepen/tumoren.
- Het in kaart brengen en behandelen van de gevolgen van de behandeling.
- Het op tijd herkennen van eventuele psychosociale problemen. Bijvoorbeeld bij de verwerking van de diagnose en ingreep. Hierbij maken we gebruik van de lastmeter. Dit is een vragenlijst waarmee we eventuele problemen makkelijk inzichtelijk kunnen maken.

Hoe vaak krijgt u controles?

Hoe vaak de controles plaatsvinden hangt af van veel verschillende factoren. Hierbij kijken we naar:

- Het stadium van de ziekte, waarbij de grootte van de tumor, de aanwezigheid van uitzaaiingen, de behandel mogelijkheden, enzovoort belangrijk zijn.

- De mogelijkheden om u opnieuw te behandelen als de kanker is teruggekomen.

Wanneer de controles plaatsvinden, kunt u terugvinden in het 'persoonlijk nazorgplan' achter in deze folder. De casemanager coloncure vult samen met u dit schema in.

Als u na de operatie wordt behandeld met chemotherapie, dan komt u voor de eerste controle bij de internist-oncoloog. Als de uitslag goed is, dan komt u voor de volgende controles weer bij de chirurg. Hij zal de verdere onderzoeken afspreken.

Welke onderzoeken krijgt u in de follow-up?

- Bloedafname: bij bloedafname controleren we het CEA. Dit is een zogenaamde tumormarker voor dikkedarmkanker. Een verhoogd CEA gehalte kan aanleiding geven om aanvullend onderzoek te verrichten. Bijvoorbeeld een echo of CT scan. Deze waarde alléén is niet bepalend voor uitzaaiingen of voor de terugkeer van de ziekte. De waarde wordt vergeleken met eerdere bepalingen in het bloed.
- Echo bovenbuik. Hiermee controleren we op mogelijke uitzaaiingen in de lever.
- Longfoto (bij endeldarmkanker). Hiermee controleren we op mogelijke uitzaaiingen in de longen.
- Dikkedarmonderzoek (coloscopie). Als het voor de operatie niet gelukt is om de gehele darm te bekijken, dan vindt de eerste coloscopie drie maanden na de operatie plaats. Anders vindt het eerste dikkedarmonderzoek één jaar na de operatie plaats. Het tijdstip van het vervolg dikkedarmonderzoek is afhankelijk van de bevindingen van voorgaande darmonderzoeken

De controles kunnen u een gevoel van veiligheid geven, maar het kan ook angst oproepen. Vooral in de periode direct na de behandeling, maar soms ook nog lange tijd erna, kunt u bang zijn dat de ziekte terugkomt. Veel mensen hebben de neiging om bij elke lichamelijke klacht een verband met de ziekte te leggen. Als u zich ongerust maakt, kunt u dit met uw specialist, de casemanager coloncure of huisarts bespreken.

Meer informatie kunt u ook lezen op onderstaande websites:

- www.mlds.nl/kanker/darmkanker (Maag, Darm, Leverstichting)
- www.spks.nl (stichting voor patiënten met kanker aan het spijsverteringskanaal)
- www.kanker.nl
- www.voedingenkankerinfo.nl
- www.hdi.nl (Helen Dowling Instituut voor psychologisch zorg bij kanker)
- www.stopdarmkanker.nl

Persoonlijk nazorgplan

Datum operatie: .....

Pathologie uitslag van de operatie: .....

Controledatum	Onderzoeken	Controle door:
Jaar 1		
Week 2	Uitslag weefselonderzoek en start met het nazorgplan	Chirurg
Maand 3	Evaluatie	Casemanager, belafspraak
Maand 6	Echo lever en bloedcontrole CEA	Chirurg
Maand 12	Echo lever, bloedcontrole CEA Coloscopie	Chirurg MDL arts
	Longfoto bij endeldarmkanker	
	Lastmeter	Casemanager, belafspraak
Jaar 2		
1,5 jaar	Echo lever en bloedcontrole CEA	Chirurg
2 jaar	Echo lever en bloedcontrole CEA	Chirurg
	Longfoto bij endeldarmkanker	
	lastmeter	Casemanager, belafspraak
Jaar 3		
2,5 jaar	Echo lever en bloedcontrole CEA	Chirurg
3 jaar	Echo lever en bloedcontrole CEA Coloscopie	Chirurg MDL arts
	Longfoto bij endeldarmkanker	
Jaar 4		
	Echo lever en bloedcontrole CEA	chirurg
Jaar 5		
	Echo lever en bloedcontrole CEA Coloscopie	Chirurg

Contact met de casemanager coloncare

Neem altijd contact op met de casemanager coloncare:

- Bij ongewenst gewichtsverlies.
- Bij nieuw ontstane pijnklachten.
- Bij verandering in het ontlastingspatroon.
- Bij onverklaarbare vermoeidheidsverschijnselen.
- Op advies van uw huisarts.

Voor advies

Verder kunt u ook altijd contact opnemen met de casemanager coloncare als u advies wilt over bijvoorbeeld:

- Verandering op lichamelijk, geestelijk of sociaal gebied.
- Herstel na operatie en advies ten aanzien van re-integratie.
- Vragen over voeding en een veranderd ontlastingspatroon.

Contactgegevens

De casemanager coloncare is bereikbaar via:

- Telefoonnummer 0485-84 61 47
- Beterdichtbij app
- coloncare@pantein.nl